Regd No. N. 45 / M. 3813

వెల ఒక అణా

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౬ ★ హైద్రాబాదు, దక్కన్. శా. శ. ౧౮౬౩ వృషసం॥ర కార్తీక బ॥ ౯ (౯-౨-౧౩౫౧ఫ.) గురువారము సంచిక ౫౩

రష్యానియంతగారి విజయ విశ్వాసము

ఇంకొక సంవత్సరములో జర్మనుల అపజయమట!

రష్యానియంతయగు స్టాలిన్‌గారు నవంబరు ౬వ తేదీయగు రష్యావిప్లవ వార్షిక స్మరణోత్సవసందర్భమున ఉపన్యసించుచు జర్మనీకి ఎక్కువకెక్కువ ఒక్క సంవత్సరములో తప్పక ఓటమి గలదని చెప్పిరి. తాము యుద్ధములమొదటి నాలుగు మాసములు విపరీతముగా నష్టము చేయుచు ఇప్పటికి అనేక ప్రాంతములు ౧౯౧౭లో ఇతరరాజ్యముల సేనలు కలిసి రష్యాపైదండయాత్ర సాగించినపుడు రష్యావారికి తమ సేనయందు చెప్పుకోదగిన పెద్ద సేన ఏదియు లేకుండెననియు ఆహారపదార్థములు, బట్టలు, యుద్ధసాధనములు చాల తక్కువగా నుండెననియు, రష్యాలో ముఖ్యమైన భాగము భూములు శత్రురాజ్యముల హస్తగతమైయుండెననియు, ఉక్రెయిను, కాకేసస్ మధ్య ఆసియా, ఉరల్సు సైబీరియా, తూర్పు ఆసియా, ఈప్రాంతములన్నియు శత్రువుల వశమై యుండెననియు, అయినను రష్యనులు అప్పటి లెనినుగారి నాయకత్వమున భిన్నులుగాక అప్పటి ఎర్ర సేనను తయారు చేసికొని శత్రువులనోడించ గలిగిరని దానినియు సూచించిరి. ఇప్పటి రష్యాస్థితి అప్పటికంటె ఎంతో బాగున్నదని చెప్పిరి. ఇప్పుడు పరిశ్రమలును, ఆహారపదార్థములును, ముడిపదార్థములును అప్పటికంటె ఎంతో ఎక్కువగా నున్నవి. ఇప్పుడు రష్యాకు తమ శత్రువుల ప్రతిఘటించు ఉద్యమములో నేయున్న ఇతర రాజ్యములు తమమిత్రములుగా నున్నవి. యూరపుఖండములో జర్మనీ చేస్తున్న దురాక్రమణలను ప్రజలందరు తమవిజయమునకు కోరుచున్నారు. ఇప్పుడు మంచి సేన, నౌకాదళము ఉన్నవి. మరియు జర్మనీలో అకలి, దారిద్ర్యము ఎక్కువగా నున్నవి. జర్మన్ వారు ఈనాలుగు నెలలయుద్ధములో ౫౦ లక్షల మంది సైనికులను కోల్పోయినారు. జర్మనీచే జయింపబడిన ఇతరరాజ్య ప్రజలలోనే గాక జర్మనీప్రజలలో కూడ యీయుద్ధమునకు వ్యతిరేకత జనితమైన విరుగుడు ఎక్కువ టపై అగుచున్నది. ఇప్పుడు రష్యామీదికి జర్మనీ పంపుచున్న సేనలు ఎంతో కష్టముమీద జమ చేయబడినవి. ఇట్లు పూర్వముకంటె రష్యాకు ఎక్కువ అనుకూలములున్నవి, జర్మనీకి ప్రతికూలములున్నవి. అయినప్పటికిని ఇక ఒక సంవత్సరములో రష్యావారు జర్మనీని ఓడించుటకు సంకల్పించవలెనని స్టాలినుగారనిరి.

అమెరికా ఓడలపై ఆయుధాలెక్కించుటకు అనుమతి

అమెరికా శాసనసభయగు కాంగ్రెసుయొక్క రెండటిశాఖలలో అమెరికాను డి బ్రిటనునున్న గుమి తటస్థ దేశాలకు సరుకులనుగొని పోవుచుండే వర్తకనౌకలపై ఆయుధములుంచుటకును, ఆ నౌకలను యుద్ధము చేయుచున్న వారి ప్రదేశములలోకి పోనిచ్చుటకును అమెరికా ప్రభుత్వమునకు అధికారమిచ్చు ఒక శాసనమును అమోదించవలెయుటకై చర్చ జరిగినతర్వాత ఆయుధాలెక్కించుటకు మాత్రము అనుమతియొసగబడినసంగతి తెలిసికొనియున్నాము. తర్వాత రెండవ విషయమునుగురించి రెండవశాఖయగు సెనేటుసభవారుకూడ చర్చించిరి. దిగువసభయందు సభ్యులు ఈసభవారు కూడ అమోదించిరి. కాని ఈసభవారు అమెరికా నౌకలు యుద్ధము చేయుచున్న రాజ్యాలవారి ప్రాంతములలోకి పోవుటకుకూడ అమోదించిరి. ఈక్రొత్తవిషయమొకటి చేర్చబడుటవల్ల ఇప్పుడుఆశాసనము మరల రెండటిశాఖవారిచెల్ల సంపూర్ణస్వరూపములో అమోదముపొందుటకై పంపబడినది. సెనేటుసభలో ఈశాసనమునకు ౫౦ మంది అనుకూలురును, ౩౭ మంది ప్రతికూలురును ఉండిరి.

రష్యా, జర్మనీలయుద్ధము

నవంబరు౫వ తేదులలో వచ్చినయుద్ధవార్తలవల్ల మాస్కోనుపట్టుకొనుటకై జర్మనులుచేయుచున్నప్రయత్నము స్తంభీభూతమైనట్లు కనపించుచున్నది. క్రిమియాలో మాత్రము జర్మనులు జయము పొందుచున్నారు.

నవంబరు౫వ తేదినాడు జర్మనులు గావించిన ప్రకటనలో తమసేనలు మాస్కోరంగమందు కొన్ని శత్రుదుర్గములను ఛేదించినట్లు ప్రకటించిరిగాని, ఏ క్రొత్తస్థలములు తమవశమైనవో తెలుపగలుగలేదు. కాలినిన్ ఉత్తరభాగములో వీధులలో ఉభయసేనలును పోరాడుచున్నవి. రష్యనులు ఎదురుదాడులు ఘోరముగా సాగించుచున్నారు. వోలోకాలా మ్స్కవద్ద ౫వ తేదిన జర్మనులసైన్యములు వెనుకకు తరిమివేసిరి. ౬వ తేదినమాస్కోలో స్టాలినుగారి ఉపన్యాసముజరుగుచుండినపుడు జర్మనువిమానాలు అనగరముపైకి వచ్చి దాడిజరిపినవి.

క్రిమియాలోతమ సేనలు రూపాకులు వేల్చినచోట నుండ్లు సెబాస్టపోలువద్ద నౌకలమూలస్థానముపై పడునంతదూరములోకి అసేనలుచేరినట్లు జర్మనులు ౬వ తేదినాటి ప్రకటనలోనున్నది. ఇప్పుడు సెబాస్టపోలు ప్రదేశమునకై పోరాటముజరుగుచున్నదనిరి. నవంబరు౫వ తేదినాటి జర్మనుప్రకటనలో జర్మనులు సెబాస్టపోలుకు పశ్చిమదిశను అనుభవించుకొని ఉష్ణ్యదూరముపోయినట్లు చెప్పబడినది. ఇక్కడజర్మనువిమానము యాల్టాకుదక్షిణములో ఒకరష్యానౌకనుముంచివేసినదట. నల్లసముద్రములో సేనలనుగొనిపోవుచున్న రష్యానౌక యొకటి ముంచివేయబడినదట.

యుక్రెయినురంగములో నవంబరు ౫వతేదినాటికి డోనెట్సునది ఎడమగట్టుపూర్తిగా జర్మనుల చేతక్రమించబడినట్లు జర్మనుపక్షమునుండి హంగేరియాప్రభుత్వపు ప్రకటన తెల్పుచున్నది. ఇప్పుడు ఎగువడోనెట్సుప్రాంతములో యుద్ధముజరుగుచున్నది.

ఉత్తరరంగంలో రష్యావారు స్టాలినుకాలువ పొడవునను దుర్గశ్రేణిని నిర్మించుచున్నారు. సైబీరియానుండి క్రొత్తగా సేనలు ఇక్కడరక్షణకై రప్పించబడినవి. లెనిన్‌గ్రాడుయొక్క ఈశాన్యదిశయందు రష్యావారిసేనలు అతిక్రమణచేసికొనుటయు క్రమేణా గాకుండ ఇప్పుడుస్వయముగా శత్రుసేనలపైకిపోవుచు వారిని వెనుకకుతరుముకొనిపోవుచున్నారని నవంబరు ౭వ తేదినాటి మాస్కో రేడియోలో చెప్పబడినది. కాని ఈలెనిన్‌గ్రాడురంగమందు వోల్ఖోవనదిపొడవునను ఆడోగా సరస్సుకెదురుగా జర్మనుసేనలు క్రొత్తపోటు ప్రారంభించినట్లు ఒకవార్తవచ్చినది. జర్మనులఉద్దేశ్యము ఇప్పుడు ఏనదియొక్క ఎగువభాగప్రాంతము తమ వశమైయున్నదో ఆ "స్విర్" నదికి దక్షిణమున ఆడోగాసరస్సుయొక్క ఆగ్నేయతటమునాక్రమించుకొనుటయేనని ఆవార్తలో సూచించబడినది.

ఇక నుత్తరమున ఫిన్లాండురంగములో ఫిన్నుకారీలియాలో యుద్ధముకొంతఆపి యుంచబడినట్లు ఇప్పుడొక వార్తవచ్చినది. కాని తూర్పు కారీలియాలో ఇంకను యుద్ధకాండ సాగుచునే యున్నదట.

ఇప్పుడుమర్మాన్స్కు-రైలుబాటనువిచ్ఛేదముచేయువరకు మాత్రమేయుద్ధమును సాగించదలచి జర్మనులు, ఫిన్నులుకలిసి మర్మాన్స్కు-రైలుబాటకు పడమట ౩౦ మైళ్ళదూరమున తెల్లసముద్రమునానుకొనియుండు ఒకపట్టణముమీదికి నడచిపోవుచున్నారట.

ఇదిఇట్లుండగాపోయిన ఆగస్టు ౧౮వ తేదినరష్యావారు ఫిన్లాండువారికి సంధిషరతులను కొన్నింటిని చూపినట్లు ఇప్పుడొకవదంతిలేచినది గాని ఫిన్లాండునుండివచ్చిన మరొకవార్తలో అట్టిషరతులు రష్యావారిచేపంపబడినసంగతి ఫిన్లాండుప్రభుత్వము వారికినవంబరు ౫వ తేదిన ఒక ఇతరరాజ్యపు రేడియోద్వారామాత్రమే తెలిసినట్లు చెప్పబడినది. ఈసంగతినిజమెంతో అసలువారలింకను బయటపెట్టలేదు. అమెరికావారిహెచ్చరికకు ఫిన్లాండువారినుండి ఇంకనుజవాబుపోలేదు.

ఫిన్లాండునైఋతిమూల కోపనహాంగో అనునది యున్నది. ఇక్కడఉంటుండిన రష్యావారినౌకలు కొన్ని నవంబరు ౨వ తేదికిని ౫వ తేదికిని మధ్య అక్కడినుండి లేచిపోవుచుండగా శత్రువిమానముల చేతను తీరస్థములైన ఫిరంగుల గుండ్లదెబ్బలచేతను ౯ రష్యాయుద్ధనౌకలు ముంచివేయబడినట్లును, ఇంకను అనేకములు సముద్రములో శత్రువులు వేసియున్న ప్రేలుడుఆయుధములకుతగిలి నష్టపడినట్లును, ఇప్పుడు ౨౫౦౦ రష్యాసేనమాత్రము హాంగోలోనున్నట్లును ఒకవార్తవచ్చినది.

రష్యాలోకిజర్మనులు యూరపుఖండంలో తమవశమువనున్న రాజ్యాలనుండి తెప్పించుచున్నసేనలు, సామగ్రులతోఉండిన ౩౧నౌకలను బ్రిటిషువిమానాలు అక్టోబరునెల కొంతకాలముమీద ముంచివేసినవట. పోయిన నెలలో ౫౫ ఇటాలియ జర్మనునౌకలను యూరపుఖండమువనున్న ప్రాన్సుమున్నగువానిపై బ్రిటిషువిమానాలు ముంచివేసినవట.

నవంబరు౯, ౧౦ తేదీలవార్తలు

నవంబరు౯వ తేదీన మాస్కోరంగమందు వోలోకోలాంస్కువద్ద ఒకగ్రామమును రష్యాసేనలుముట్టడించగా జర్మనులుపట్టుగలిగా ప్రతిఘటించి అసేనలనుతరిమివేసినట్లును, మొజెయిస్కువద్దకూడ రష్యావారసేనలు ముందుకుపోజాలకపోయినట్లును, లెనిన్‌గ్రాడురంగమునకుకూడ ఇంకేజరిగినట్లు రష్యావారిముఖ్యపత్రికలో వార్తవేయబడినది. కానిమాస్కోరేడియోవార్తలో వోలోకోలాంస్కువద్ద ఒకముఖ్యగ్రామము, సెరపుకోవువద్ద ఒకముఖ్యగ్రామము రష్యనులుజర్మనుల నుండితిరిగిఆక్రమించినట్లు తెలుపబడినది. క్రిమియాలోయాల్టా అనుచోటు పట్టుకొనబడినదట. ఇక్కడికిరష్యాలో పనులుచేసికొనువారలు తరుచుగా విశ్రాంతికొరకై వచ్చుచుందురట.

కాకేసస్‌ప్రాంతము జర్మనులవశముకాకుండ రష్యాసేనలతోకలిసి బ్రిటిషుసేనలుకూడ యుద్ధముచేయుట కిప్పుడుఏర్పాటు చేయబడుచున్నట్లు టర్కీమీదుగా ఒకవార్తవచ్చినది.

చైనాజపానుయుద్ధము

చైనాలో చెంగ్చా క్వాన్టంగ్‌ప్రాంతములందు జపానుసేనలు క్రొత్తపోటులను ప్రారంభించనున్నవని కనిపించుచున్నది. ఎందుకనగా అప్రాంతములందు జపానువారలు తమసేనలను ఎక్కువగా చేర్చుచున్నారు. సెకింగు-హాంకాంగ్ రైల్వేనుపట్టుకొనుటకో లేక అక్కడినుండిపడమటికిలోయాన్గ, నాన్యాన్ గులసైన్యములకు పోవుటకో చెంగ్చాకును సిన్యాంగ్సనుజపానుసేనలు చేర్చబడుచున్నవి. క్వాన్టన్-హాంకాంగ్ రైల్వేపొడవునను ఉత్తరదిశగా పోవుటకు జపానుసేనలు క్వాంటంగ్‌ప్రాంతములో ఉంచబడినవి.

ఆంఫాయిరైలుబాటమీద చెంగ్చౌకు ౫౦ మైళ్ళదూరమున ఉండు క్వాంగ్చూవద్ద గొప్పపోరాటములో ౧౫౦౦ జపానీయసైనికులు హతము చేయబడినట్లు చైనాప్రభుత్వమువారు నవంబరు ౭వ తేదినాటి మధ్యాహ్నమునకు జపానుసేనలు హోనానురాష్ట్రములోజావాను దుర్గమును వశపరచుకొన్నవనిజపానువారలు అకేరోజు ప్రకటించినారు. ఈజానాను హాంకోకు ఉత్తరమున ౨౦౦ మైళ్ళదూరములో నున్నది. అక్కడినుండి చైనాసేనలు హోనానురాష్ట్ర-యున్యదిశయందున్న కొండలపైపునకు తరుముకొనిపోయినారట. యెల్లోనదితూర్పుగట్టున ఉండులంగు సెన్‌షానుకడ్డ నిలిచియున్న చైనీయసేనలను తరుమివేయుటకై షాన్సీరాష్ట్రనైఋతిభాగమందలి జపానీయసేనలు యత్నించుచున్నవట. ఈయత్నములో జపానీయసేనలు లంగు సెన్షానుకు ఉత్తరమున అనదినిరెండుచోటులలో దాటినారేగాని చైనాసేనలను మాత్రము అనదిగట్టునుండి తరిమివేయజాలకున్నారు. మరికొంతదక్షిణములో యాంకోవద్దకూడ అనదిని దాటుటకు జపానుసేనలు యత్నించుచున్నవి. యూనదిదాటి షెన్సీరాష్ట్రప్రధాననగరమగు సియానును పట్టుకొనుటకై జపానువారిసేనలు పోరాడుచున్నవి.

అక్టోబరు ౭, ౯, ౧౦ తేదులలో ఇచాంగులో చైనాసేనలు ప్రవేశించునపుడును, ప్రవేశించినతర్వాతను జపానువారివిమానాలనుండి విషవాయువు పూరితములైన బాంబులవల్ల ౩౦౦౦ మంది చైనీసైనికులలో ౪౦౦ మందిమరణించిరనియు, ౬౦౦మంది గాయపడిరనియు చైనాసైని కొధికారియొకడు అక్టోబరు ౨౮వ తేదిన తెలిపినాడు.

ఈదినం (౧౩ వ నవంబరు) నగరములో రెడ్డిహైదరీక్లబ్బులో రుస్తుంజీపటిగారి అధ్యక్షతలో హైదరాబాదు మహిళాసభ ప్రారంభమగుచున్నది.

ఇప్పటి కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహ ప్రయోజనము

ఫార్వర్డుబ్లాకు కార్యదర్శికి గాంధిమహాత్ముని వివరణము

అఖిలభారతదేశపు ఫార్వర్డుబ్లాకుయొక్క-అర్గనైజింగు సెక్రటరీఅయిన హెచ్-వి-కామత్ గారు ఈక్రిందివిధముగా ఒకప్రకటన చేసినారు:-

నేను పోయినసెప్టెంబరునెలలోనిన సేవాగ్రామమునందు గాంధిమహాత్ముని దర్శించి సంభాషించితిని.-ఈదేశములో పరిస్థితినిగురించియు, ప్రపంచపరిస్థితినిగురించియు మేము ఏమియుదాచుకొనకుండ మాట్లాడుకొంటిమి-ఈసంభాషణతరువాత నేను గాంధిగారికొరకై వ్రాసిప్రశ్నలకువారిచ్చిన సమాధానములను సంక్షేపముగ వ్రాసి, వ్రాసిన దానిని వారు చూచియిచ్చవలెనని కోరితిని-ఆ వ్రాసినదానిని వారలామోదించినచో పత్రికలలో ప్రకటించుటకు వారుదయతో అనుమతించిరి-అంతవిపులముగానిమార్పులను వ్రాతలో అక్కడక్కడచేసి, దానినినాకుపంపగా, అదినేను నాగపూరునదలి పోట్నాకుపోవుటకుముందు అక్టోబరు-౭వ తేదిన నాకుచేరినది- కాబట్టి మహాత్ముని ఆమోదముతో ఇది నేచియుండుటవల్లను, నాదురదృష్టముచెల్ల వారియూహలనిచూచుటకు తీరికలేనంత యితరమైనపనియుండుటవల్లను, దీనిపత్రికలలోప్రకటింపజేయుటకు-యిన్నిరోజులు ఆలస్యమైనది-ఆప్రశ్నోత్తరములు ఈదిగువ ఉదహరింపబడుచున్నవి.

"ప్రశ్న: రష్యా యుద్ధములో దిగినందువల్ల యుద్ధలక్షణమును, యుద్ధమునందు భారతదేశపు ఖరియునుమారినవా?

జవాబు: రష్యాయుద్ధములో చేరినందువల్ల యుద్ధలక్షణము ఎక్కువగాఏమియు మారలేదు-పరబాధితమైనదేశమని రష్యాయెడ నోటిమాటల తోదయచూపుట తప్పకాదు-కాని క్రియలో దయచేసినంతవరకు ఉత్తమాటలతో ప్రయోజనమేదియులేదు-తన ప్రాణము నిల్పుకొనుటకొరకు మాత్రమేయైనను, సామ్రాజ్యముకారణముగ ఒకరాజ్యముతో మైత్రిపెట్టుకొన్నదికాబట్టి రష్యా పూర్తిగానిర్దోషికాదు. ప్రపంచరాజకీయములను జాగ్రత్తగానిమర్శచేయుచుండు అదృష్టహీనులగు కారాగృహములలో నుండకుండ తనఅభిప్రాయములను తెలుపుటకు స్వాతంత్ర్యముగలిగియున్నచో ఈవిషయములలో వారిఅభిప్రాయములు కానిర్ణయమునకెంతో ఉపకరించియుండెడివి.

ప్రశ్న: అట్లాంటిక్ వాగ్దాన పత్రములో అహింసాప్రధానమైన నవ్య ప్రపంచోదయమునకు తోడ్పడునట్లు తమకేమైనకనిపించినదా?

జవాబు: లేదు- అట్లాంటిక్‌వాగ్దానపత్రములో నేనుచెప్పుకల అహింసాప్రధానమగు నవ్యప్రపంచముయొక్క ఉదయమేదియు నాకుగోచరించకున్నది.

ప్రశ్న: శ్రీయుతఅణె, నళినీరంజనసర్కారుగారలతోటి కాంగ్రెసుసభ్యులు వైస్రాయిగారి కార్యపరిషత్తులో అధికారమును స్వీకరించినవిషయమున మీయభిప్రాయమేమి?

జవాబు: శ్రీ అణె, నళినీబాబుగారలవంటి కాంగ్రెసుసభ్యులు ప్రభుత్వాధికారములను స్వీకరించుట నాకుసమ్మతముకాదు-అందువల్ల బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు వైస్రాయిగారి కార్యపరిషత్తులో ప్రసిద్ధులైన పూర్వ కాంగ్రెసుసభ్యులు చేరినందువల్ల భారతదేశమిత్రుల తృప్తిపడవలెనని అమెరికాలో ప్రచారముచేసికొనుటకు అవకాశముకలిగినది.

ప్రశ్న: సత్యాగ్రహము మీకుతృప్తిగానున్నదా? దీనిని గురించి మీ ఉద్యమమునకు సుచేమి? చిక్కుపెట్టరాదను నియమమునకు రాజకీయాపరమైనముగాని రాజకీయాంతరార్థముగానియున్నదా? ప్రభుత్వమువారు వాక్స్వాతంత్ర్యమునిచ్చినచో మీవైఖరిఎట్లుండగలదు? ఇప్పటి ఈయుద్యమము యింకను తీవ్రతరముచేయ యోగమున్నదా?

జవాబు: సత్యాగ్రహోద్యమము సంపూర్ణముగానాకు తృప్తికరముగనున్నది. గాంధీయుత్తపు ఉద్యమముచేసినంతవరకు ప్రభుత్వమునకై చేయుటలేదు నిజమేకాని అప్పటిఉద్యమముకన్న ఇప్పటిదానిలక్షణమునకును భేదమున్నది కానిఉద్యమముసాగుచున్నదనుటవల్లనే చాలినంతవైతికమైన శక్తిదీకలుగుచున్నది- అందువల్ల అమెరికాలో బ్రిటిషుప్రభుత్వముయొక్క స్థితి సుఖముగాలేదు చిక్కుపెట్టరాదను యమము అహింసవల్ల అవసరమైనది. అందువల్లఅదిరాజకీయావసరమే. నేనుకనపరచిన ఉదార్యమునకు తగినట్లు బ్రిటిషువారుకరిగించెదర అని నాకు తెలియనని నేనుచెప్పజాలను. ప్రభుత్వమువారు వాక్స్వాతంత్ర్యమునిచ్చుయోగములేదు. ఒకవేళవారు నిక్కపటముగానిచ్చినచో, నేను ఈఉద్యమమును ఆపివేయుటసాధ్యం. అహింసగా మాట్లాడుటకు స్వాతంత్ర్యమున్నదని నిక్కపటముగా ఒప్పుకొనుటవల్ల స్వాతంత్ర్యమునకు ఒకటెముందుకు వేసినవారమగుదుము. యుద్ధము ముగియునంతవరకు ఈఉద్యమముయొక్క తీవ్రముకారాదు, యుద్ధముముగిసిన పిమ్మట అవసరమగుచో తీవ్రతరచేయుదుము.

ప్రశ్న: అక్కడక్కడ జరుగుచున్న కిసాన్ మరియు మజూరుపోరాటములయెడ తమ వైఖరి ఏమి?

జవాబు: కమతమజూర్లయును ధైన్య మన్ఖకల కొరకై కిసానులు, మజ్దూరులు చేయుచున్న పోరాటములన్నిటియందు నాకుసానుభూతికలదు-అట్టిపోరాటములు ప్రభుత్వమునకు చిక్కుకలిగించునవికావు, పూర్వముచేసి ఇట్టిపోరాటములను జరిపించినవాడనుగావున నావైఖరియింతకంటె భిన్నముకాజాలదు-

ప్రశ్న: అహింసఅనుమాట కాంగ్రెసునియమావళిలోలేదు- కావున, అహింసాప్రధానమైన వర్తనమునుగురించి కాంగ్రెసుసభ్యుల విధియేమి?

జవాబు: అహింసఅనుపదము కాంగ్రెసునియమావళిలోలేకున్నను, కాంగ్రెసుతీర్మానములలోనున్నది. అహింసనుగురించి సంపూర్ణకాంగ్రెసు మహాసభవారితీర్మానమేదిగాని లేకున్నను, కాంగ్రెసుసభ్యులు అఖిలభారతకాంగ్రెసు పరిషత్తువారితీర్మానమును సంపూర్ణకాంగ్రెసు మహాసభవారు మార్చునంతవరకు అతీర్మానమునకే బద్ధులైయుండవలెనని కోరుదురు-

ప్రశ్న: సర్దార్ సర్దూల్‌సింగ్ కవీశ్వర్ గారి అచార్యకృపలానీగారు ఇటీవల ఒకలేఖనువ్రాసినారు. అందులోవారు ఫార్వర్డుబ్లాకు కాంగ్రెసు సంస్థలో ఒకభాగముకాదనినారు. కృపలానిగారిమాటవల్ల అనేకకాంగ్రెసుసభ్యుల మనస్సులలో ఎంతోసందరగోళముకలిగెను- కాంగ్రెసులో ఫార్వర్డుబ్లాకుస్థితి కాంగ్రెసుసోషలిస్టుపార్టీస్థితివంటిదని నాఅభిప్రాయము. ఈవిషయమునతమఅభిప్రాయమును దయతోవివరించెదరా?

జవాబు. కాంగ్రెసునియమావళి ప్రకారము కాంగ్రెసుసంస్థలో వేర్వేరువర్గములున్నట్లుఒప్పుకొనబడలేదు, అట్టివర్గములకు నాయకులైన కాంగ్రెసువారలు కాంగ్రెసుతీర్మానముననువిధానమునకును అవర్గములువిరుద్ధముకానిచో వ్యక్తులుగా సభ్యులైయుండుటకు అన్నివిధములవాక్కున్నది-

అహింసయనునేనుచెప్పినఅర్థమును ఒప్పుకొనిన కాంగ్రెసుసభ్యులు కాంగ్రెసునువదలిపోవలెనని నేనెన్నడునునిర్భంధించియుండలేదు- కాంగ్రెసులోఫార్వర్డుబ్లాకు యొంతమాత్రమును భాగముకాదో కాంగ్రెసుసోషలిస్టుపార్టీకూడ అంతమాత్రమే భాగముకాదు కాంగ్రెసుసంస్థలో భాగత్వమునుగురించినవివాదములో ఈఫార్వర్డుబ్లాకున్ను సోషలిస్టుపార్టీయు ఒక్కస్థితిలో ఉండును-

ప్రశ్న: మనగతులను ఒకదివ్యశక్తి ప్రేరేచుచున్నదని తమకుపూర్తివిశ్వాసమున్నదా?

జవాబు: అవును భారతదేశముయొక్కయు ప్రపంచముయొక్కయు గతులను ఒకదివ్యశక్తి ప్రేరేచుచున్నదని నాకుపూర్తివిశ్వాస మున్నది-ఇప్పటిదురవస్థలో నన్ను నిలిపియుంచుచున్నది ఆవిశ్వాసమే."

పైదానినిబట్టి ఇప్పటిఉద్యమము భారతదేశస్వాతంత్ర్యముకొరకై ఉద్దిష్టమైనదనిస్పష్టము కాబట్టిసామ్రాజ్యపద్ధతిప్రతికూలములగుసంస్థలు, కాంగ్రెసుతోసహా, భారతదేశస్వాతంత్ర్యముకొరకై స్పష్టముగా ఒకపోరాటమును సాగించవలసియుండును-

అధినివేశప్రతిపత్తిలక్షణము

అమెరీగారి నిర్వచనము

బర్మాప్రధాని యూసాగారు యూమధ్య తిరిగినపుడు ఆక్కడకొందరు వర్తకులు ఇటీవల వారికొకవిందుచేసిరి-ఆసందర్భమున విందునకేతెంచిన అమెరీగారు ఉపన్యసించుచు "అధినివేశ ప్రతిపత్తి"యనునేమో యుల్లుఖించిరి:-

"రాజ్యాంగపద్ధతివిషయమై యొన్నియోమారులు "అధినివేశప్రతిపత్తి"యనుపదము పలువురచేనుపయోగింపబడుచుండెను- దానికి పలువురుకోరుచున్నారు-అధినివేశ ప్రతిపత్తియననేమో ముందు దానిస్వరూపమునుచెప్పెదను- ప్రపంచములోనిఏదేశమునైనను యీప్రతిపత్తినతిక్రమింపజాలకయున్నది-ఇంతకంటె గొప్పప్రతిపత్తి మరొకటిలేదు. ఏలయన బ్రిటిషుసామ్రాజ్య సమితిలోచేరిన ప్రతిదేశమునకును తమతమ దేశీయవ్యవహారములచక్కపెట్టుకొనుటకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కలుగుటయేగాక, ప్రపంచసర్వస్వమునఅత్యుత్తమదేశమగు మనదేశముతోపాటు భౌతికాధ్యాత్మికలాభములన్నియు చేకూరగలవు-ఇతరదేశమునకుదేనికిగాని అలభ్యమగునీయుత్తమస్థితియే అధినివేశప్రతిపత్తియనదగును ఇట్టిప్రతిపత్తినియుద్ధానంతరమున సాధ్యమయినంతత్వరలో బర్మాకు చేకూర్పతోడ్పడుదుము- యుద్ధము ముగియగనే మనమునుజరుపు చర్చలలో అత్యుత్తమప్రతిపత్తికొంపోవుమార్గమున సాధ్యమయినంతదూరము, సాధ్యమయినంతత్వరలో మేము చేరదలచుచుంటిమని మనఃపూర్వకముగ యూసాగారికి వాగ్దానము చేయగలను"

ముస్లింలీగునుండి రాజీనామా

భారతశాసనసభయందు ఆసెంబ్లీలో సభ్యుడగు సియూసుద్దీన్‌గారు ఆసెంబ్లీలోని ముస్లింలీగుపార్టీనుండి రాజీనామాయిచ్చివేసినారు- ముస్లింలీగు కార్యదర్శికి వారువ్రాసినలేఖలో వారు"అనేకులుముసల్మానులు లీగుకులోబడలేరు- ముసల్మానులెక్కువగానుండేసింధు సరిహద్దురాష్ట్రములలో లీగు మంత్రివర్గములను ఏర్పరచలేకపోయినదనుసంగతినిమరువరాదు- కాంగ్రెసుగాని, ముస్లింలీగుగాని లేనిముసల్మానులనేకులు తమదేశరక్షణకై సిద్ధపడుచున్నారు. ఇట్టిముసల్మానులు వైస్రాయిగారి కార్యపరిషత్తువ్యవహారములలో అనేకములపై అధికారమును ఒక్కరాజీనామాతో నాశముచ్చివేయుట సమ్మతించను"అనివ్రాసినారు.

కరవు

(మధిర తాలూకా) మామునూరు, ౧ నవంబరు

ఈసంవత్సరం వర్షాభావము వలన పంటలలో సజ్జపూర్తిగా పండక పోవుటవల్లను వేసవికాలములో సకాలములో వర్షములేక పండక పోవుటవల్లను కూలిదొరకక ప్రజలు మలమల మాడిపోవుచున్నారు. ప్రతిసంవత్సరము రోజులలో నిత్యజీవనము గడుపుకొను యీ మండనట్టి ఆంతటికిని యిరువది యిరువదినట్లు పచ్చని గడ్డి కొనుచుండువారు పంటలగుటచే యీసంవత్సరమున కూలి దొరకక ప్రతిసంవత్సరమునకంటె తక్కువ చేయుచున్నారు. ఒకకూలీదినమంతయూ కష్టపడినను రెండుపూటలు మించి సంపాదించలేకపోవుచున్నారు. ఈరెండణాలతోనైనను గడపగడపతిరిగినను ధాన్యము దొరుకుటలేదు. రూపాయికి రాళ్లేర్పడుచున్నవి. కొర్రలుకూడా లభించుటలేదు. ఇట్టిస్థితిలో రోజంతయు కష్టపడి సంపాదించిన రెండణాలకు ౧ శేరుధాన్యము ఆశేరుధాన్యముకూడ అమ్మువారులేరు. ప్రతిదినము ఈధాన్యము దొరకక ప్రజలుపడు కష్టము ఇంతింతనివ్రాయనలవి కాకున్నది. కడుపు నిండతినవలసిన ఈరోజులలోనే ధాన్యము దొరకక ఉపవాసములుండుట దుర్భరముగానున్నది. వేరుశనగకూడ ప్రతిసంవత్సరము కనీసము రెండుమాసములు దొరుకుచుండెడిది. ఈసంవత్సరము పదిహేనురోజులుకూడా లభించలేదు. యీ పదిహేనురోజులుకూడా ధాన్యము దొరకక ఉపవాసములే. గ్రామములో ఏయొక రివద్దనో కొద్దిగా ధాన్యమున్నది. రబ్బీపంట రావలయునన్న కనీసము రెండుమాసములకు తక్కువపట్టదు. ఇప్పటినుంచి ప్రజలెట్లు బ్రతుకుదురో తెలియకున్నది. ఈరోజున ధాన్యముదొరకక ఉపవాసమున్న కుటుంబములు ఏనూరువరకో వుండగలవు. ముందుజరుగబోవు ఇబ్బందులకు భీతిల్లుచు ఈవార్త పత్రికాముఖమున ప్రచురించవలసి దినా నేటికి రెండురోజులనుంచి ప్రజలు కోరుచుండుటచే వ్రాసి పంపుచున్నాను. దయచేసి ప్రకటింపగలరు.

ఇట్టి దారుణపరిస్థితులలో దయగల ప్రభుత్వము వారు విచారించి తగినచోట్ల అందుబాటులో ప్రజలకుండునట్లుగా కరువుపను మాపించి ప్రజలకు కావలసిన ధాన్యము లభించునట్లు ఏర్పాటుచేయనిచో ఈకలిబాధ ప్రజల నేమి ప్రమాదములకు గురిచేయునోయని భయపడుచున్నారు.

ఇట్లు

మామునూరు నాగభూషణరావు

నిజాంరాష్ట్ర నవమాంధ్రమహాసభ

రాబోవు మహాసభ విషయములో ఇంకా ఏమీ వార్తలు తెలియుటలేదు. తిరుసెలలో గాని బావణ్ణ నెలలో గాని మహాసభ జరుగుట అనను కూలమను సంగతి అందరెరిగినదే. గడచిన రెండు మహాసభలలో అనివార్యకారణములవలన ఆలస్యము గా జరిగియుండెను. రాబోవుమహాసభ అట్లాకాకుండా ఆర్ద్రీ వేసవి నెలలోపలనే జరుగుట బాగుగానుండగలదు. వరంగలుజిల్లాకు ఆహ్వానించిన సోదరులును కార్యకారిణీసభవారును ఈవిషయమున ఇప్పటినుండియే శ్రద్ధవహించవలెను. ఇంతవరకు స్థలనిర్ణయమైనను అయినట్లు కాన్పించదు. త్వరపడతగిన విషయము.

(ఒక ఆంధ్రుడు)

దేవాలయాల దుస్థితి

తిలారు ౩౧—౧౦—౪౧

ఈగ్రామము తాడికొండ తాలూకాలో శ్రీ రాజాధర్మకరణ బహద్దూరు గారి యిలాకాకు సంబంధించినది హనుమదాలయము, శివాలయము రెండుపురాతనమైనవి. వీటిపూజారి వాసుదేవయ్య అను గ్రామాశ్రితుడు హనుమదాలయమునకు ఇనాము బావిభూమియున్నది. శివాలయమునకు ఒకమక్తకలదు. ఈరెంటినిపూజారియే యనుభవించుచున్నాడు. మందిరమునుండి ఆలిగివచ్చినవాయుకుడు హనుమంతునిద్వారపాలకుడైనాడు మిక్కిలిశిథిలావస్థలో వున్నది. పునర్నిర్మాణమునకు జాగీరులవారు ఆజ్ఞ ఇచ్చినను పూజారికిట్టుటలేదు.

శివాలయము చెరువుకట్టమీదవున్నది. అతని వాహనము అలిగిపోయిచెరువుమధ్యలో కూర్చున్నాడు. పశువుల పక్షులు కట్టవేయుటేకాక కొందరు గ్రామమందిరములోకి జొచ్చుచుందురు. దీనికి ఒక తెలుగుభక్తుడు కవాటములు చేయించినప్పటికి వాటినితీసివేసి పూజారిగారే తమ స్వంతమునకు ఉపయోగించుకొనుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. పైదేవాలయములలో శివరాత్రిమొదలగు పండుగలలో సైతము పూజజరుగుట లేదు.

గోపాలపేటవార్తలు

గోపాలపేటసంస్థానం తాలూకాదారుగారు శ్రీ పైనాటి బాబు వ్యాయాయిల్లు వారికి నాడు

"మీపత్రికలో ౨౫ ఆజూరునాడు ప్రచురించిన విషయములో ఈ క్రింది సంగతుల తప్పుల్ని పంటించగలరు. గోపాలపేటగ్రామములో జరిగినసర్వేకారు రైతులతో బందోబస్తు పూర్తిచేసినాము. సర్వేకుదానితో సంబంధం లేదు. పట్టాదారుల భూములలోనికి పైలుకొట్టే విషయములో వినతులు వచ్చినప్పుడు వారికి పరిహారము (మాఫీ) యివ్వబడుచున్నది. గోపాలపేట ఉత్తరదిక్కువాగు పైనంతెనకట్టే విషయములో గోపాలపేటనుండి బుద్ధవరంవరకు కచేరిలో చర్చలో ఉన్నాము. కానిబుద్ధవరం జనపట్లగోలిదిక్కు డినుండి బిజనపల్లివరకుబాట పాడైయున్నది. అదినిర్మాణమైతే మాఇలాఖాలోని బాటంతెనపంటనే సిద్ధముచేయబడుతుంది. గ్రామంలోమురికి ఉన్నదన్నారు మురికిలేకుండాచేసే ఏర్పాటుచేస్తున్నాము. పెంటలుఊరిబయట వేసేదానికి ఒక పట్టాభూమినికొని దానిలో ఏర్పాటు చేయించుచున్నాము."

ప్రత్యేక విద్యాపట్ట ప్రదానము

నవాబు మెహదీయార్ జంగ్ రాకుమారులుంగారి కి ౧౧ నవంబరునాడు ఉస్మానియా విద్యాపీఠము వారు ఎల్—ఎల్—డి (డాక్టర్) అనుగౌరవబిరుదమును ప్రసాదించిరి. తత్సందర్భములో పీఠము యొక్క కులపతి [Vice chancellor] నవాబు మెహదీయార్ జంగ్ బహదూరు శ్రీ రాకుమారులుగారి గుణగణములను ప్రశంసించి సిఫారసు పత్రమునిచ్చెను. తదుపరి శ్రీ యువరాజాగారికి ఇదే బిరుదమిచ్చియుంటిమని యువరాజాయుడు బిరుదము నొసంగుచున్న చిన్నరాకుమారులు చిన్నప్పటినుండియు గొప్పవారివద్ద విద్యను నేర్చి నారని యుపీరు నగరాభివృద్ధి పాలకవర్గాధ్యక్షులుగానుండి చాలా అభివృద్ధికార్యములను సాగించినారనియు వీరు స్వయముగా ఉర్దూలో సుందరమైన కవితనురచించగా కలుగారులు మహాప్రభువుగారే దానిని మెచ్చుకొనిరనియు చెప్పివారికి డాక్టరుబిరుదమును సమర్పించుకొనిరి.

అనావృష్టిబాధలు

అనావృష్టివల్ల కలుగుచున్న బాధలను గురించి ఇంకనూ కొన్ని వార్తలు వచ్చుచున్నవి. కరీంనగరుజిల్లా జగిత్యాల తాలూకాలో వెన్నలు పచ్చిరోన్నలు, పెసలు ప్రత్తి పంటలు సరిగా పండినవి తక్కినవి చాలతక్కువయిని ఒకవిశేషముకు చాలనందున సాగుచేయలేదు. సొంతభూములేక కౌలుభూములను ఉచితముగా జీవించు రైతులకిప్పుడు కాలభూములయజమానుల బాధలు బాధగానున్నవి. ప్రాతఅప్పులవారలవలనకూడ బాధగానున్నది. కరీంనగరం తాలూకాలోని యిరుకుల్ల మధుపురం సున్నగు గ్రామములలో వాగుకాల్వల వల్ల కొంతతరీ సేద్యమైనది. కొన్నిరుచరుసీనుచాలక యెండిపోయినవి. అధికారులిప్పుడే వచ్చి పైరులకంతయు ఈమచేసి పన్నుమాఫీ ఇప్పించినచో బాగుండునని రైతులు ఎదురుచూచుచున్నారు.

గోలకొండపత్రిక

వృషనామ సం॥ర కార్తీక బ॥ ౯

గురువారము

జాగీర్దారుల అధికారాలు

గతసంవత్సరము హైదరాబాదు రాష్ట్రిభూమ్యాదాయ శాఖవారు రాష్ట్రిములోని పాయిగాలు, సంస్థానములు, జాగీర్లు, మున్నగుభాగాలకు గాను పన్నుల వసూలువిషయములో ఒక నియమావళిని సిద్ధముచేసినారు. ఆ నియమావళిపై మీఅభిప్రాయమేమిటి? అనిజాగీర్దారులనే విచారించినారు. ఎవ్వరినిగురించి నియమములేర్పాటు చేయుదురో వారిఅభిప్రాయమేఅడిగిన ప్రకృతి ధర్మరీత్యావారు తమకు వ్యతిరేకముగా అంగీకారమునిత్తురా? అంగీకరించరు!

మన హైదరాబాదు రాష్ట్రిములో జాగీరుభాగము నూటికి ౪౨పాళ్లు దేశాన్ని ఆక్రమించుకొనియున్నది. ఇట్టిభాగము ఖాల్సాభాగముకన్న చాలావెనుకబడియున్నదను విషయము ప్రజలనుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారును అనుచున్నారు. విద్యావైద్యసౌకర్యాలు, రోడ్లు, నీటివసతులు, మున్నగునవి జాగీరుభాగములలో చాలాహీనస్థితిలోనున్నవి. అన్నిటికన్న విచిత్రమైన అంశమేమనగా ఇంకను ౯౦౦౦గావ ఫసలీలోనూ చాలాజాగీర్లలో బందోబస్తుకాలేదు! ఖాల్సాకన్న జాగీర్లలో పన్ను లెక్కువఅను నది సాధారణమగుమొరు. ఖాల్సాలోలేని అక్రమమగుపన్నులు చాలాజాగీర్లలో వసూళ్లుఅగుచున్నవని ఎన్నియో మారులు ఈపత్రికలలోనే ఉద్ఘోషింపబడెను. ఇది చాలాఅనాగరికపద్ధతి న్యాయవిరుద్ధమైనచర్య.

అయితేజాగీర్లలో ఇట్టిలోపాలెందుకున్నవి? ఇట్టిఅన్యాయాలెందుకు జరుగుచున్నవి? అనిప్రశ్నించితే దానికిజాగీర్దారులే ఒకవిధమగు సమాధానము చెప్పినారు. జాగీర్లను ఆసఫజాహిప్రభువులు జాగీర్దారులయొక్కయు వారి సంతతియొక్కయు అంగరంగభోగాలకు మాత్రమే ప్రసాదించినారట! మరియు వారికియ్యబడిన జాగీరుసనదులలో ప్రజలకు విద్యనేర్పించుటకై ఆదాయంలో నూటికి౧ వరకైనా, వైద్యానికి నూటికి౧వరకైనా, ఇతరసౌకర్యాలకు నూటికి ౧౦వరకైనా ఈవిధంగా నూటికి౨౦వరకైనా తప్పకుండా ప్రజలకొరకై వినియోగించవలెనని కాని అయర్థమువచ్చే మాటలైనాకాని ఉన్నవా? అట్లులేనందున వారికెందుకా శ్రమకలిగించవలెను? అనేధోరణి జాగీర్దారులలో కనుపించుచున్నది.

గతసంవత్సరము భూమ్యాదాయశాఖవారు ఏర్పాటుచేసిన నియమావళి కేవలము పన్నులవసూళ్లనుగురించి మాత్రమే కావింపబడినది. ఆనియమావళిని జాగీర్దారుసంఘమువారుకూడా ప్రకటించి జాగీర్దారుల కందరికినిపంపి వారిఅభిప్రాయములనుగైకొని యీనియమావళివారి అధికారాలను తీసివేయుపట్టిదనియు, వారికిదివరకుండే అధికారాలే చాలనివై యున్నందున అవేహెచ్చునా చేయవలెననియు, చిన్నచిన్న జాగీర్దారులుకూడా పెద్దజాగీర్దారుల వలెన మానాధికారములు కలిగియుండవలెననియు తీర్మానించుకొని ప్రభుత్వానికి పంపుకొన్నారని వినవచ్చుచున్నది. ఇందుఅసత్యముండవచ్చును- అతిశయోక్తియైనా ఉండవచ్చును- సత్యమే యుండినచో అందాశ్చర్యమగున దేదియులేదు.

బ్రిటిషిండియాలో, మనప్రక్కరాష్ట్రిమైన మద్రాసురాష్ట్రిములోనే ఎందరోసంస్థానాధిపతులున్నారు. వారిలో కొందరిఆదాయము మనపాయిగా సంస్థానాధిపతులకన్న ఎక్కువగానే యున్నది. కానివారికిపోలీసు, న్యాయస్థానాధికారాలులేవు వారికిరెవెన్యూఅధికారాలుకూడా తక్కువగానున్నవి- వారిరైతులు పన్నులనియ్యకుంటే జప్తులుకాని నిర్బంధాలుకాని చేయజాలరు. వారు కలెక్టరుద్వారా చర్యలుజరుపవలసినవారైయున్నారు- ఈవిషయాన్ని మనమాల్గుజారీశాఖావారు జాగీర్లపన్ను వసూళ్ల చిత్తునియమావళి టీకాభాగములో ఎత్తిచూపించినారు- అట్లుమద్రాసురాష్ట్రి రాజాలకు మహారాజాలకు నవాబులకు నియమితాధికారాలేయున్నను వారిదర్జాలోకాని ఆదాయములోకాని, మర్యాదలోకాని లోపముకలుగలేదు. ఆ రాజా మహారాజా నవాబులును తమకు ఎక్కువఅధికారాలుకావలెనని కోరలేదు. అట్టి పరిమితాధికారాలున్నను వారు పలుమారు వాటినిదుర్వినియోగముచేసినట్లు మునుగాలమున్నగు ఎస్టేట్లరైతులు రెండేండ్లక్రిందట తీవ్రాందోళనచేసినదానివల్ల విశదమగుచుండెను- ప్రకాశంకమిటీవారు ఇంకనూ మార్పులుచేయుటకై గొప్పపరిశ్రమచేసి ఒకమనిషి మొత్తగ్రంథాలను సిద్ధముచేసి ప్రకటించిరి- అచ్చటి జమీందారుల అదృష్టమువల్ల ప్రకాశముగారును ఇతరకాంగ్రెసువర్గమువారును జైలుయాత్రలో శ్రద్ధావంతులై సందున అదిఇప్పటికేమో ఆగిపోయినది.

మన మాల్గుజారివారు సూచించిన నియమాలుచాలా బాగున్నవి- అందలి ముఖ్యవిషయాలేమనగా అన్నిజాగీర్లలోను బందోబస్తు వెంటనే అయితీరవలెను- జాగీర్దార్లు అక్రమపన్నులను వసూలుచేయకూడదు. వారునియమించే "మాల్" అధికారులు ఖాల్సాలోవలె 'అర్హులై' యుండవలెను. జాగీర్దారు చేయు తీర్పులపై "మాల్" శాఖలో నిగరాని జరుగును. వారుచేసినసూచనలు న్యాయముగాను మితముగానుఉన్నవి. అయితే ఒకమాట. జాగీర్దారులుఖాల్సాలో ఉపకారవేతనం పొందినఅధికారుల నియమించవచ్చునన్నారు- ఉపకారవేతనం పొందినముసలివారు ఉద్యోగాలకు అర్హులుకారు-శారీరకమానసికశక్తులు వారిలో నశించినందుననే వారినిఇంట్లోకూర్చుండబెట్టి నగముజీతమిచ్చిపరలోకచింతలోనుండుమని చెప్పగా మరలవారికిప్రపంచిక శ్రమానంటగట్టుట వారిమెడ క్రొర్యముగును. జాగీరుభాగాలలోని తహసీల్దారు తాలూక్దారు అధికారనామములనుతొలగించి అమల్దార్, జిలేదారు పేరుల పెట్టవలెనన్నారు-దీనిఅవసరము కానరాదు- రాష్ట్రిమంతటను ఒకటే విధమగు పద్ధతియుండవలెను.

జాగీర్దారులు ఈనియమములను ఒప్పుకొనరు. ఒప్పుకొనకుండిన నియమములు శాసనరూపమును పొందవని తలపవలసినదేనా? ప్రభువులుతమ ఆశ్రితులకు ఇచ్చినభాగాలలోని ప్రజలు జాగీర్దారుల ఆస్తిపాస్తులలోచేరిన నోరులేనివ్యక్తులు కాజాలరు- జాగీరుప్రజలు ప్రధానముగా మ- ఘ- వ- నిజాం రాష్ట్రిప్రజలుకావున ఖాల్సాలోఏవిధముగా ఉంటునో అవిధముగా అణుమాత్రమైన లోపములేకుండా జాగీరుప్రజలకును వర్తించవలెను- ఈదృష్టితో మనప్రభుత్వమువారు జాగీరుప్రజలకు ఇంతకాలము లేకుండినను ఇకముందైనను అన్నిసౌకర్యాలు కలిగించుశాసనాలు చేయవలెనని అభిప్రాయపడుచున్నా .

సీతారాంబాగులో
ఆంధ్రమును గెంటివేయుట

"కపాలాతే" అనిఅడుగగా "కుత్త మేకిఖారేజాతే" అనిఒకబుద్ధిమంతుడు సమాధానమొసంగెనట, అటులనే ౨౬-౧౦-౫౧ తారీఖునఆంధ్రులకొంధ్రభాషయునకవే ప్రథమధర్మము అని ప్రకటింపబడిన వావ్యాఖ్యకు "ఆంధ్రదేశీయ సంస్కృతవిద్యాసంస్థలకు ఆంధ్రమేప్రధానము" అని జాబు శ్రీ నరసింహారావుగారు౨-౧౧-౫౧ గోలకొండపత్రికలో ప్రకటించియున్నారు. ఇప్పట్లు "ప్రశ్న యొక్కటి యొక్కటి ప్రతివచనము యుక్తియుక్తమనుకొనుమంటయుండకుభయములకు" అను శ్రీనాథుని వాక్యములు స్ఫురణకువచ్చుచున్నవి.

గతప్రకటనలో ఆంధ్రదేశీయ సంస్కృతపాఠశాలలవిషయముకానీకేక వానిలోచేర్చబడవలసిన ప్రధానభాషనుగూర్చి గాని శ్రీసెన్నడు సూచ్చించియుండలేదు-కాని ప్రస్తుతపరిస్థితుల గమనించుచో సీతారాంబాగునందలి పాఠశాల కేవలము సంస్కృతపాఠశాలకాదని పాఠకులు గుర్తించగలరు. గత ౨౬ తారీఖున గోలకొండపత్రికయందే "సీతారాంబాగు సంస్కృతపాఠశాలా వార్షికోత్సవం" అనుశీర్షికగలవార్తవలన హైపాఠశాలలో హిందీప్రచారము బాగుగా జరుపబడవలెనని ఉద్దేశపడినటుల పాఠకులకు బోధపడియుండును శ్రీ నరసింహారావుగారు కయితము కాలానుగుణ్యముగా హిందీభాష అన్నిదేశములకు సమానముని హిందీప్రచారము జరుపబడుచున్నది అనిహైవిషయమును దృఢీకరించినారు- తదనుగుణ్యముగా హైపాఠశాలలో ప్రత్యేకముగా హిందీఉపాధ్యాయుకొకరిని నియమించియేయున్నారుకనుక "ఉభయవేదాంత వర్ధనీపాఠశాల" కేవలము సంస్కృతపాఠశాలకాదని కార్యకర్తలును, మరియు శ్రీనరసింహారావుగారివంటి పాఠశాలాభిమానులును స్వయముగా ఒప్పుకొనినవిషయమే-అత్తరి సంస్కృతమేకాక అన్యభాషా ప్రచారముసయితముచేయ నుద్దేశింపబడిన ప్రతిపాదకశాలలో విద్యార్థుల మాతృభాషకే ప్రధానముగా రెండవస్థానముకొసంగబడియును-కాని మరొండుభాషకుకాదు గత వార్షికోత్సవమునకు ౪౦౦౦ సభ్యులు హాజరయిరనుట కేవలమెంత బూటకము-అట్టివారిలో ౧౦ మందిరయిఆంధ్రులుండిరనియు అంతకన్న అసంగతము- నిజమారసి సభాసభ్యులలో బహుజనరూంధ్రులేగాని, తదితరులుకారు-గతవర్షీయ వార్షికోత్సవసందర్భమున సభాకార్యక్రమమంతయు ఆంధ్రములోనే జరుపబడినదనువిషయముకేవ ముసత్యమంటునదియే- గతసంవత్సరము మళ్లా శ్రీ మాడపాటిహనుమంతరావుగారును, బూర్గులరామకృష్ణారావుగారుతప్ప తక్కినవుపన్యాసకులు హిందీలోనే మాట్లాడియుండిరి-

ఆంధ్రదేశమున మరొక చటను సంస్కృతప్రధానపాఠశాలలేదని శ్రీవారు పకటించియుండిరి- ఇదికేవలము సాహసముగా గోచరించుచున్నది కాళహస్తి, తిరుపతి, విజయనగరము, కొవ్వూరుమున్నగుప్రదేశములలో బహుకాలమునుండి సంస్కృతపాఠశాలలు విద్యార్జనముగా నడుచుచుండుటను చీరెమంగళపోవచ్చును- నిజాము రాజ్యములో కేవలవాడపల్లెకాశీవిశ్వవిద్యాలయపు విశారదమున్నగుపరీక్షలకు కేంద్రమునుకూడా స్థాపించబడినటుల గత ౨౬ తారీఖు గోలకొండపత్రికయందే ప్రకటింపబడినది ఈవిషయమును శ్రీవారుచదివియుండకపోవచ్చును- వరంగల్లులోసయితము బహుకాలమునుండి "సంస్కృతాంధ్రపాఠశాల" నడుపబడుచున్నది శ్రీవారివిషయమును గమనింతురుగాక! సికింద్రాబాదులో శ్రీదిదివెమతము వీరభద్రశర్మగారొకసంస్కృతపాఠశాలను నడుపుచున్నారు- మరియు రాయచూరుజిల్లాలో ఒక సంస్కృతపాఠశాలకలదు- దానికి శ్రీదిదివెమతమువారే ప్రిన్సిపాలుగానుండిరి- ఆంధ్రదేశీయ ఇతరవిద్యాసంస్థలలో ఆంధ్రవిద్యాప్రచారము ప్రధానముగా జరుపబడుటలేదా- ఆంధ్రప్రచారము జరుపవలెనువారందరును ఆంధ్రపండితులు కావలెననియు లేనిచో మాతృద్రోహులగుదురనుట కేవలమువాస్యాస్పదమగువిషయము ఇట్టిరచన శ్రీవారిస్వవిషయమున కనువర్తించునని వారొకవేళ సిద్ధాంతీకరించుకొనినను ఒప్పుకొనజాలము- పాఠశాలలోగాని లేక పాఠశాలా కార్యకర్తలతోగాని ఇంతవరకెన్నడును సంపూర్ణముగా విచారించకుండ పాఠశాలపైనగాని హైప్యక్తులపైనగాని ద్వేషముండుననుట నిరాధారముకనుక వాయిప్రకటనలు ఈర్ష్యాజనితములుకావనియు! క్రోధజనితములనియు పాఠకులు గమనింతురుగాక ఇప్పటికైనను కార్యకర్తలు హైపాఠశాలలోని లోపమును సరిచేయుదురని ఆశించుచున్నాను

భండారు చంద్రమౌళీశ్వరరావు బి. ఏ.

హైదరాబాదు,

౬-౧౧-౫౧

కరువులో కలరా

అత్రాఫ్ బల్దాలో షరీకాకాబాకోలో చేరియున్న బండరావిరాల గ్రామములో అజార్ ౧౦ తేదీనుండి కలరా హరిజనులయిండ్లలో ఆరంభమాయెను. పురజనులందరు మంత్రవేత్తలచేమంత్రములు చదివించుచు యంత్రములు కట్టించుచు తక్షణికముగా అవస్థపడిరి. హరిజనులయిండ్లలో పూర్తిగా వ్యాపించెను- ఔషధము నిచ్చుటకెవ్వరికిరాకచనలేకుండెను- కానిమంత్రతంత్ర ప్రయత్నము మహావిస్తారముగాజరిగెను- ఇంతలో కొందరు మరణించిరి- అటుపిమ్మట కలరా పూర్తిగా గ్రామమంతయు వ్యాపించెను- ఈసమయములో కొందరయితే కొంచెము తీర్థయాత్రకుపోయినచో సరికాకుండ ధైర్యమునుచేపట్టి సవిధముగనితరులను రక్షించువారుగాని అవసరము ... శ్రీ మాదిరెడ్డిఅయ్యపురెడ్డిగారు నగరంనుంచివచ్చి గ్రామంలోజరిగిన విషయమునుగ్రహించి,తొందరగా హైదరాబాదునుంచి ఔషధమును తెప్పించి రోగబాధితులకిప్పించిరి ఔషధముసేవించినందువల్ల రోగముని వారణమయ్యెను, మరియొకవిధము యివన్నియు మంచినీటి బావులలో కలిపిరి- ప్రతివానియందు శుభ్రముగా నుంచవలెనని చాటింపుచేయించిరి- మాదిరెడ్డిమల్లన్న గ్రామములోని యీసంవత్సరము సాధారణముగా పజులుకొన్నలు పొలాలపంటకు తక్కువఫలించెను పరిపంటలక్షిణమైయుండెను ఈకలరాధయమునుంచి లీనవారలుకూలినాలిచేసి మానుకొని అనేకశ్రమములుపొందుచుండిరి- పూలమాదుసన్నిపాతమువలన బాధపడుచుండిరి- శ్రీ మాదిరెడ్డి అయ్యపురెడ్డిగారు యీనిర హరిజనులయొక్క దుస్థితిగ్రహించి వారలకుప్రాణాధారముచేసెను- అజారు ౧౧ తేదీన ప్రారంభమైనకలరా అజారు ౨౬ వరకుసాగెను- హరిజనుల యిండ్లలో ౮౨ మనుష్యులు ఇతరవాండ్లలో ౨౩మనుష్యులు యిందులో మరణించిరి సర్కారు వైద్యుడు ౨౮ అజారునాడు వచ్చి జనులకు టీకాలువేసి పోయిరి-

పరిశ్రమవృద్ధి

హైదరాబాదు రాష్ట్రిములో పరిశ్రమవృద్ధికిగాను ప్రభుత్వమువారు హైనిటిక్ ఇండస్ట్రీస్ అనే బోర్డును ఒకదానిని స్థాపించినారు- దానిని శ్రీ ... గారు ప్రారంభించిరి దీనికిగాను ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభ వ్యయానికిగాను ౨౫౦౦౦ రూ॥ ఇచ్చినారు- పైగా ఇదివరకే ౬౦౦౦ రూ॥ పరిశ్రమ లేబరెటరీ కిచ్చినారు- ఈబోర్డులో పరిశ్రమమంత్రి ప్లాటను, హీఫ్, అరంప్లెక్, శ్రీ సుహాసజాయార్జంగు బి గార్లు మున్నగువారు ౧౬ మంది ఏర్పాటైనారు-

---

హైదరాబాదు ధరలు

తేది ౫-౧౧-౫౧ శు.

పల్లా ౧కి ౧౨౦ సేర్లతూకముధరలన్నీ జాతీశ్,

ధాన్యములు	పల్లా ౧కి ధర
	రూ అ పై
శిదిశిసాంబర్లు	౨౪ నుండి ౨౫, ౨౬
సంబర్లు	౨౪ ౮ ౦
ఢిల్లీబోగాలు	౨౩ ౮ ౦
రాంసాగర్లు	౨౧ ౮ ౦ ౨౧౪
జానక్రాం	౨౨, ౨౩ కొత్తవి
,,	౨౩౪ ౨౪ పాతవి
అర్కాటీ	౨౧ ౮ ౦ ౨౧౪ కొతవి
,,	౨౨ ౮ ౦ పాతవి౨౩
కోటాముటీ	౨౧ నుండి ౨౧౪వరకు
బుడమలు	౨౦ ౦ ౦
తేకాదరి	౧౯, ౨౦ ౨౧ వరకు
గోధుమలు	
ఖర్చతి	౨౨౪ ౨౧
బన్సీ	౨౧ ౧౯ వరకు
అమ్మారి	౧౯ ౦ ౦
పోటియా	౧౭ ౮ ౦
ఎర్రగోధుమలు	౧౭౪
తెల్లజొన్నలు	౧౧౪ ౧౨
పచ్చజొన్నలు	౧౦-౧౦।
సెనగలు	౧౮౪ ౧౯ వరకు
కందులు తెల్ల	౧౧
మినుములు	౧౪౧౦ ౧౩౪౯
అంకలు	౧౪౧౦
పజ్జలు	౧౧౧౦ ౧౪
పప్పులు	
పెసర పప్పు	౨౩ ౦ ౦
కంది ,,	౧౬ ౮ ౦
పెరిసెనగ ,,	౨౧ ౨౨ ౮ ౦
అంద ,,	౧౮ । ౦
మినప ,,	౧౮ ౦ ౦ ౧౩౪
పెసర ,	౧౯ ౦ ౦
బెల్లము	౧౩ నుండి ౧౫,౧౬ ౧౯వ
చిప్ప	౧౨, ౧౧ ౮ ౦
ఫుల్లిగడ్డ	౧౭౪నుండి౧౧౪
పసుపు సూచిరి	౪౦ వరకు కొత్తది
చక్కెర మణుమ [౪౦ సేర్లు]	
జావా ,, ,,	౧౪ ౦ ౦
భాంకాం ,, ,,	౧౩ ౧౪ ౦
మద్రాసు ,, ,,	౧౩ ౧౫ ౦
నిజామాబాదు ,, ,,	౧౩ ౧౨ ౦
ఎర్రచక్కెర ,, పల్లా	౧౩, నుండి ౧౫ వరకు
దర్దచక్కెర ,, ౪౦ సే.	౧౬ ౧౨ ౦
ఎల్లిగడ్డ మణుము ౧౨ సే	౫ ౮ ౦
ఆల్లం ,, ,,	౬-౮-౦, ౫-౮-౦
మణుము ౧౨ సే	
కొబ్బెరనూనె ,,	౫ । ౦
పసుపునూనె ,,	౫ ౦ ౦
నువ్వులనూనె ,,	౪ ౦ ౦
వేరుసెనగనూనె ,,	౩ ౪ ౦ ౩ ౬ ౦
కిరోసిన్ (గ్యాస్) ,,డబ్బా ౧కి	౪-౧౨-౦
నెయ్యి మణుము ౪౦ సేర్లు	
విదరు నెయ్యి ,,	౬౫ ౦ ౦
తెలంగాణా ,	౫౫ ౦ ౦ ౫౧
వనస్పతి డబ్బా ౧కి	౧౧ ౬ ౦
ఆముదాలు ఖస్తా ౯,	౯ ౮ ౦
వేరుసెనగ ,,	౯ ౪ ౦
పప్పు ,,	౧౨ ౦ ౦
బంగారు తు॥ ౧కి	౫౧ ౪ ౦
వెండి ౧౦౦ తు	౬౧ ౧౦ ౦
,, తు ౧కి	౦౪౩౪
వసరణా ౧కి హాలి సూ-	౩౩ ౧౨ ౦
మారకం	
హాలిక కల్దార్లు	౧౫ ౧౫ ౦
కల్దారుకు హాలీలు	౧౫ ౧౩ ౦

బొంబాయి ధరలు

(అక్టోబరు ౩౧ వ తేదీన)

	రూ. అ. పై.
కోద్విపత్తి (ఏప్రిల్-మేవాయిదా కంట్రాక్టు)	౨౪౩-౧౨-౦
ఉమ్రాపత్తి (డిసెంబరు-జనవరి వాయిదా)	౨౦౮-౦-౦
,, ,, (మార్చివాయిదా)	౧౯౯-౦-౦
(నవంబరు౧౦ తేదీన)	
వెండి (తయారు) తులాలు౧౦౦కి	౬౩-౦-౯
,, (నవంబరువాయిదా) ౧౦౦కి	౬౨-౧౪-౩
,, (డిసెంబరు ,,) ,,	౬౨-౧౩-౬
బంగారు (తయారు) తులం౧కి	౪౩-౧౧-౦
,, (నవంబరు వా॥) ,,	౪౩-౧౨-౦
,, (డిసెంబరు) ,, ,,	౪౩-౧౨-౦

గమనిక:-

ధరలు ఏలైనంతవరకు సరియైనవిగా తెలుప బడుదుము- అయినను ఏమైన పొరపాట్లుండిన దానికి పత్రికవారు బాధ్యులుకారు,

నీలకంఠముగారిపై సనాతనుల అవిశ్వాసము

సికింద్రాబాదు సనాతనులు ఈనెల ౬వ తేదీ న లాలాబజారునందొక సభను జరిపిరి. ఈసభకు శ్రీ శంకరశాస్త్రిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభా ప్రారంభమున వారిట్లు మాట్లాడిరి. "మన హిందూమతమునకు ఏ సామాన్యవ్యక్తిని గొప్పగాచేసితిమో అట్టి నీలకంఠముగారి చేతికి హైందవజాతి కళ్యాణమును వప్పగించినందుకు విచారించవలసియున్నది. వీరు స్వార్థమునపేక్షించి మొత్తముగాతికి ఎంతకీడైనను చేయగలరు. అట్టివానిని మనము పూజించియుండినచో మన జాతిగౌరవమును పాడుచేసినవారమగుదుము. కావున వీరిని వెంటనే స్థానమునుండి తొలగింపవలెను."

సిక్కుల కొందరు ప్రముఖులు నీలకంఠము గారు వైదిక నియోగిశాఖను కల్పించి, తాను నియోగి యైనట్లు వైదికులను నిందించుచున్నాడనియు, ౯ వ శ్రీ శ్రీభాష్య పండితులగు చెన్నగారి మరణమునను అన్నివర్గములవారు సానుభూతి సభలను చేసినను వారి సంపూర్ణసహాయమును పొందియు తాను సానుభూతిసభను చేయలేదనియు, పనిలేనివారలతో తిరుగుచు రూపాయలను ఖర్చుచేయుచుగాని శేషాచలకోటయందు కంచిభొట్ల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి మొదలగువారి చేత చాటించుచుగాని ఒకరూపాయైనా ఇవ్వలేదనియు, సనాతనసభయందు ఇతరజాతులవారికి మాంసభోజనము పెట్టించుచున్నాడనియు, తనకు ధర్మశాస్త్రమే రాం చెము తెలియకపోయినను ఆయుధధారణ హైందవధర్మము కాదని ప్రకటించి హిందువులఆచారము లను పాడుచేయుచున్నాడనియు నిజాము కలగజేసికొనవలసియున్న విద్యాపరిశ్రమలు మొదలగు విషయములలోకి పోకుండా అనవసరములగు స్టేటుమెంటులనిచ్చి సంఘగౌరవమును పాడుచేయుచున్నాడనియు, వీరుకోపపడినను వీ రి రాగితములందు సంతకములుచేసిన మనకు వీరి కృత్యములను విమర్శించుటకు సంపూర్ణాధికారముగలదనియు నుచ్ఛటించిరి.

సిక్కుటసభికులందరు ఈ క్రిందితీర్మానములను ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించిరి.

౧ నీలకంఠముగారిపెట్టి నీరియెడ అవిశ్వాసతీర్మానము గావించిన సనాతన అధికారవర్గమునకు వందనములందజేయవలెను.

ఈయధికారవర్గము నీలకంఠముగారు చేసిన ఆకృత్యములను లోకమునకు తెల్పవలసియున్నది. త్వరలో నీపనిని చేయవలెను.

౨ వీరి దుష్కృత్యములను తెలిసియు తిరిగివీరియందు సంపూర్ణవిశ్వాసముగలదని సంతకముల నుతెలిపెంపుచున్న సనాతనసభా అధికారివర్గము కొరకు నీసంఘమువారు తీవ్రమైన అసమ్మతినిచెల్పుచున్నారు,

౪ వీరి దుష్కృత్యములను వెల్లడించి వీరిని వెంటనే తీసి జాతిగౌరవమును ధర్మమును కాపాడవలయునని సనాతనమహాసభా ప్రసిడెంటుగారిని కోరవలెను.

సభకుపలువురు పురప్రముఖులువచ్చియుండిరి. సిక్కుల కార్యదర్శిగారు ఈసభను జయప్రదముగా జరిపించినవారి నభినందించుచు సభనుముగించిరి.

నారాయణరావు

సనాతనసభ్యుడు, లాలాబజారు, సికింద్రాబాదు.

హైద్రాబాదు స్టేట్ రైల్వే బోర్డు

హైద్రాబాదు స్టేటురైల్వే బోర్డుయొక్క ప్రథమసమావేశము నవంబరు ౧౧వ తేది ఉదయము జరిగినది. ప్రధానమంత్రి ఛత్తారీనవాబుగారు ప్రసంగించుచు ఆబోర్డువారికిఅప్పగించిన రైలుబాటలు, రోడ్డులు, ఆకాశమార్గములు వీటికిసంబంధించిన భవిష్యద్వ్యవహారములు ప్రధానముగా వాణిజ్యలక్షణములుగలవనిరి. కావున వాటిని ఏట్టిరాజకీయములైన ఆలోచనలుగాని మతసంబంధమైన ఆలోచనలుగాని లేకుండ, నియమములప్రకారము వ్యవహారములను జరిపించుట కు హి-ఘ-న నిజాం ప్రభుత్వము వారీబోర్డు వారినియమించిరి.

పనివారలసంగతినిగురించి చెప్పుచు నవాబుగారు, ఆటువంటి పనివారలకు చుట్టుపట్టు ఇతరస్థలములలో ఎంతప్రతిఫలమిచ్చుచున్నారో దృష్టిలోనుంచుకొని తదనుగుణముగా చిన్నఉద్యోగులకుచాలినంత జీతములిచ్చునట్లు చూడవలెననిరి. తరువాత ఛత్తారీనవాబుగారు అందరితో పనిచేసినట్టి బోర్డువారు ఇంతవరకు చేసియుండిన సేవను ప్రశంసించి, లయడ్ జోన్సుగారి సలహా ఇప్పటికిని అవసరమైనప్పుడు బోర్డువారికి లభించుచుండగలదనిరి.

హైద్రాబాదు యుద్ధసహాయనిధి

హైద్రాబాదుయుద్ధసహాయనిధికి ౧౯౪౧ సెప్టెంబరు ౩౦వ తేదివరకు ఒకకోటి ఇరువదిఒక లక్షల అరువది వేల రూపాయల ... వచ్చినవి. ఇందులో ... యుద్ధబాధితులకొరకు ఖర్చుచేయబడినవి, మిగతదిబ్యాంకులోనున్నది.

విమానప్రమాదము

నవంబరు ౧౧వ తేది ఉదయం నైజాంరైల్వే విమానశాఖలో విమానాలనడుపు విద్యనేర్చు భూయల్ మరియు సర్వ్యా జక్ సింగు అను వైమానికవిద్యార్థి బేగంపేటను మూడుమైళ్ళలో విమానంనుండి క్రిందపడిచచ్చిరి. ఈవార్త తెలిసినతోడనే నవాబు గారును నైజాంరైల్వేబోర్డు మేనేజింగుడైరెక్టరు స్లాటర్ గారును ప్రమాదస్థానానికిపోయిరి. ప్రమాదకారణమును విచారించుటకు ఆజ్ఞచేయబడినది. ఈవిషయంలో ఇండియాప్రభుత్వ విమానశాఖనుండి సహాయము కోరబడినది.

అజంటాగుహలకుపోవుటకు ఇంతకాలము సరియైన బాటనునిర్మించినారు. దానిపేరు హైదరీబాట అనిపెట్టినారు. ఈ నామకరణానికి హి-ఘ-న, నిజాం ప్రభువుగారి సెలవు పొందినారు.

కావలెను

మావరంగల్ బ్రాంచిలో పనిచేయుటకు నెలగకిరు-30-౬-౫౦ వేతనముపై ఏజంట్లు కావలెను. వారు రు50/-వాటాలు కొనవలసియుండును. వరంగల్లో మట్వాడయందుండు శ్రీ కే. కాశీనాథ్ జంగ్లాత్ గుత్తెదారుగారు మా బ్రాంచి మేనేజరుగా ఏర్పాటుచేయబడి యున్నారు. దరఖాస్తులు "ఇండియా యిన్వెస్టుమెంటు ట్రస్టు లిమిటెడ్" ఒట్టపాలెం కు పంపుడు.

దియోలిఖైదీల నిరశనదీక్ష

దియోలిశిబిరమందు న్యాయస్థానాలవల్ల విచారణలేకుండానే బంధితులై యున్నవారలు ౨౦౦ మందికిపైగా అక్టోబరు ౨౭వ తేదినుండి నిరశనదీక్ష బూనియుండిరి. ఇంకను ఇతరులుకూడ వారితోపాటుచేరుచున్నారు. నవంబరు ౪ వ తేది నాటికి ఇండియాప్రభుత్వమువారికి చేరిన లెక్కలనుబట్టి మరి ౨౦ మంది పెరిగినారు. వారలు (౧) రాజకీయఖైదీలలో తరగతులభేదము తొలగించవలెననియు, (౨) ఈశిబిరములోని వారలను ఎవరి రాష్ట్రములకువారలను పంపివేయవలెననియు, (3) వారలసంపాదనపై ఆధారపడియుండే వారలకు చాలినంత అలవెన్సులు నొసగుచుండవలెననియు ప్రభుత్వమువారికి అనేకపర్యాయములు మనవులనుపంపించుకొనినను వారికోర్కెలు తీరలేదు. యం—యం—జోషిగారు ఆ ఖైదీలను చూచుటకు ప్రభుత్వమువారు అనుమతించినతర్వాత జోషిగారుపై యువిచారించి కొన్ని సిఫారసులనుచేసియుండిరి. ఆసిఫారసులను ఆచరణలో పెట్టవలెనని బంధితులుకోరి, నిరశనదీక్ష ప్రారంభించిరి.

నవంబరు ౪ వ తేదినాటికిప్రభుత్వమువారికి తెలిసినసమాచారప్రకారము అదీక్షితులలో ఒక్కడుచాలా అస్వస్థుడుగానున్నాడు. తక్కినవారలందరు స్వస్థులుగానేయున్నారట. వీరలకొరకై ౨ మందిడాక్టరులను, ౩ మందికాంపౌండరులను అదనముగాపంపించినారు. బంధితునికిగాని అస్వాస్థ్యము చాలాహెచ్చినచో అతనిబంధువులకు వెంటనే తంతివార్తద్వారా తెలుపుటకుమాత్రము ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేసినారు. ... బంధితులస్థితి ఆందోళనచెందదగినదికాదని యెంచవలెనని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినారు. నిరశనదీక్ష జరుగుచున్నంతకాలము బంధితులను ఎవరితోను మాట్లాడనివ్వరాదని ప్రభుత్వప్రకటనలో చెప్పబడినది.

గాంధిమహాత్మునిదర్శించి కాశీకివేరుచున్న పి. యన్ భార్గవలను కాంగ్రెసునాయకుడు నవంబరు ౫ వ తేదిన ఇట్లుచెప్పినారు "నేను గాంధిమహాత్మునితో మాట్లాడినపుడు వారునిరశనదీక్షితులకోర్కెలను సమర్థించినారు. విచారణలేకుండ బంధితులైనవారల సాధారణసౌకర్యములను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుటఎమాత్రము న్యాయముగాలేదని వారుతలచినారు"

నెల్లూరు అల్లరులు

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు నెల్లూరుఅల్లరుల సమయమందు కలెక్టరుగానున్న కరంతుల్లాగారు సెలవు తీసికొని ఆరువారాల సెలవు నవంబరుగంవ తేదినుండి వారికిచ్చిరి—వారిస్థానంలో తిరుచునాపల్లినుండి బి—డబ్ల్యు—డేగారిని నెల్లూరుకలెక్టరుగా నుండుటకైపంపిరి—ఈలోగానే ధామస్ అను ఒకపోలీసుఅధికారి మదరాసునుండి నెల్లూరికిపంపబడియుండెను—వారువచ్చినతర్వాత కొంతశాంతిఏర్పడినట్లుఅగుపడెను—కాని నవంబరు౧వతేదిన గం యిద్దరుతురుగులపెట్టబడినట్లు వార్తవచ్చినది. ఆరోజు సబ్డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు తాత్కాలికంగా బందొబస్తుచేసికొని, చాలాను చేయబడియున్న ౧౦మంది హిందువులను పోలీసు బంధమునుండి వదలిరి.

అల్లరుల నాపుటకు

బెంగాలు ప్రభుత్వపు చర్య

బెంగాలులో అల్లరులుజరిగే కోటుల విషయమై బెంగాలుగవర్నరు అత్యవసరాధికారమును పయోగించి ఒకశాసనమునుచేసినారు. ఇది వెంటనే అమలులోకివచ్చును. అల్లరులుజరిగినచోట్లలో అల్లరులపాలైశరీరములకుఆస్తులకు దెబ్బతిన్నవారల నష్టపరిహారముకొరకై ఆ అల్లరులు జరిగినచోటులో అందరినుండిజార్మానాలు వసూలుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారమీయబడుచున్నది—ఇప్పుడీశాసనమునుఢక్కాకు వర్తింపజేయబడినది.

పార్లమెంటు సభ్యునికి జిన్నా గారిలేఖ

కాంగ్రెసును ఒంటరిదానినిగ చేయు ప్రయత్నము

౧౯౪౧ శ్రీ ఆగష్టు ౧౪ వ తేదీన బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సుసభలో సొరెన్సన్ గారు అడిగినట్టి ఒక ప్రశ్నయందు భారతదేశ ప్రధాన నాయకులతో సంభాషణలనుగురించిన సమాచారములు బ్రిటనులో ఎవరికి పంపబడినవో వారలకు తెలియదనియు, ఈ సంభాషణలనుగురించిన కొద్ది వార్తలుమాత్రమే బ్రిటిషుపత్రికలలో ప్రకటితము కాలేదనియు, ఇందుకుకారణము తెలుపవలెనని కోరిరి. ... జిన్నా గారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఏమి రాజకీయాభిప్రాయములను ... తెలుపవలెనని, భారతదేశ రాజకీయములనుగురించి సమాచారము బ్రిటనులో ప్రకటితముకాకుండ ... అందుకు ఆ కమీషనువారిచ్చిన జవాబు ఇప్పుడు సాధారణ సమయములలో కంటె అధిక ముగా భారతదేశమునుండి బ్రిటనుకువార్తలు పంపబడు చున్నవేగాని తక్కువలేదనియు, ఇటీవల ముస్లిం లీగువారలతో కాంగ్రెసులో చేరవలెనని ... బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును కోరుచున్న ఒక లేఖ ప్రభుత్వమునందు సభ్యులుగానున్న మంత్రులకు జిన్నా గారినుండి చేరినదనియు చెప్పి యుండిరి.

ఈవిషయసంబంధముగా జిన్నా గారినుండి ఒక పార్లమెంటుసభ్యునికి ఒక లేఖ వచ్చియున్నట్లు ఇప్పుడువచ్చిన వార్తలనుబట్టి తెలియుచున్నది. "హిందూ" పత్రిక యొక్క క్రొత్తఢిల్లీవిలేఖరినుండి నవంబరు౧౧వ తేదిన ఆపత్రికకు ఒక వార్త పంపబడి ప్రకటించబడినది-భారతదేశములో హిందువులకును ముసల్మానులకును రాజకీయములలోగాని మతములలోగాని, సంస్కృతిలోగాని ఏవిధమైన సామ్యములేనందువల్ల ఈదేశములో ప్రజాస్వామికపద్ధతులు నిలువవు అనియు జిన్నా గారుతమలేఖలో వ్రాసినారట- అందువల్ల జిన్నా గారికోరికలను తీర్చుటకు, జిన్నా గారి పార్టీకిని, సంస్థానాధిపతులకును, బ్రిటిషు వారికిని బ్రిటనుకునమ్మకమైనవారికిని, ... కాంగ్రెసునొంటరిగచేసి ... కాంగ్రెసునకు ... బ్రిటిషువారికి ... జిన్నా గారిలేఖలో వ్రాయబడినదట ... తనసమ్మతి లేకుండ ... బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునుండి ... అని చెప్పుచు, జిన్నా గారు, తనకిపుడు బ్రిటిషు ప్రాబల్యమునుండి విడిపడవలెనను కోరిక లేదని యు, కానిదేశరక్షణకు విదేశాంగ వ్యవహారములు ను సుంకములకు, రోడ్డులు, రైల్వేలు, పోస్టులు, టెలిగ్రాపులు మొదలగువాటికి మధ్యకాలములో సరియైనఏర్పాటు చేయుట అవసరమని అంగీకరించెననియు ఆ లేఖలో తెలిపినారట. ఏమైనను కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునకు పోనీయవద్దని జిన్నా గారు వ్రాసినారు.

భారతదేశములో స్థితినిగురించి బ్రిటిషుమంత్రివర్గ సభ్యులు ... జిన్నా గారు ... ఇంటిలో ... నుండి పంపించివేయవలెననియు, ... గారు భారతదేశమునుగురించి బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సుసభలో జరిగినచర్చలయందు భాషించినవిధమునుబట్టి వారు ... బ్రిటిషు లేబరు పార్టీలో ... భారత దేశవిధములను సమ్మతించువారలున్నారనియు, వారలను గ్రహించవలెననియు వ్రాసినారు.

బర్మా, ఇండియాల ఒడంబడిక

శాసనసభలో మార్పులసూచన

బర్మాయిండియాల ఒడంబడికనుగురించి భారత శాసనసభయందు అసెంబ్లీలో చర్చజరిగినది- ఈ ఒడంబడికకు అవసరములైనమార్పులు చేయవలెనని సర్ ఏ-హెచ్-ఘజ్నవీ గారు ఒకతీర్మానమును ప్రతిపాదించియుండిరి. సర్ హొర్మిస్జీ గారు ఆ తీర్మానమునకు ఒక సవరణసూచించిరి- ఒడంబడికకు అవసరములైనమార్పులుచేయుటకై ఇండియా సెక్రటరీఆఫ్ స్టేటు గారు తమఆజ్ఞను కోరినను ... భారతదేశప్రజలకు అన్యాయముగాను, ... ఒడంబడికనుండి తొలగించవలెననియు సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటు గారిని ప్రార్థించవలెనని హొర్మిస్జీ గారి సూచన-ఇదినవంబరు ౭ వ తేదీన అసెంబ్లీచే ఆమోదించబడినది

జిన్నా గారి బెదరింపు

జిన్నా గారు నవంబరు ౮ వ తేదీన అలీఘరు విశ్వవిద్యాలయవిద్యార్థులకు ఉపన్యసించుచు పాకిస్థాను పద్ధతిని కాపాడుటకుమాత్రమేగాని వదలుకొనుటకు కాదని ... అసెంబ్లీనుండి ముస్లింలీగుపార్టీవారు లేచిపోవుటవల్ల బ్రిటనుకుఒక పాఠము నేర్పుకొన్నదనియు, త్వరలోనే ముసల్మానులు భారతదేశమును కూడ ఒకగుణపాఠము నేర్పుకొనగలరనియు చెప్పిరి "ముసల్మానుసంస్థానములనుగురించి తమ ఉద్దేశ్యము తెలియజేయ ... అసంగతిని, అసంస్థానముల స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి తమకేమియు కుట్ర ఉద్దేశ్యములేదనియు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగాచెప్పునిచో ముసల్మానులు భారతదేశమును అదుపాజ్ఞలలోనుంచుట చాలాకష్టమగునని నాకుతోచుచున్నది- కొందరు హిందూనాయకులు పాకిస్థానుపద్ధతి హిందువులకంటె బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకే ఎక్కువ ఉపద్రవకరమని యు, కావున దానిని వ్యతిరేకించుటకు ఇప్పుడుండే ముసల్మానుసంస్థానములను విచ్ఛిన్నముచేయవలెనని యు సూచించుచున్నారు- అట్లుచేసినహిందువులు భారతదేశమంతటిపైనను తమరాజ్యమును స్థాపించవచ్చుననితలంపు- అదిసాధ్యముకాదని నేనుచెప్పుచున్నాను" అనివారనిరి- దేశములోనికి తెగవారు మరొకతెగవారితో పోరాడుటజరుగవచ్చునని గాంధిమహాత్ముడు చేసినసూచనగురించి చెప్పుచు జిన్నా గారుఇట్లనిరి "అటువచ్చినచో ముసల్మానులు భారతదేశములోనికిదిగి, దానిపైరాజ్యమేలినవారము కాంగ్రెసుమొదటిమాపడలేనముగారా గంటేగానివేరు గాదు-ముసల్మానులు భారతదేశము భారతదేశములో వాస్తవముగా మనుష్యమాత్రులు కోరుచున్నది- కాంగ్రెసుతోఅన్నాసు యావత్తుభారత దేశమునుకూడ హిందువులకైకోరుచున్నది"

మైసూరుకాంగ్రెసుఅధ్యక్షునిఅరెస్టు

మైసూరుస్టేటు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడగు హెచ్. సిద్దయ్యగారు నవంబరు ౨ వ తేదిన ఒకటి రెండుసెలలకాలము మైసూరునగరంలో ప్రవేశించరాదని మైసూరుజిల్లామేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించియుండెనుగదా- మైసూరుజిల్లాపోలీసుఅధికారి సిద్దయ్యగారిని నవంబరు ౫ వ తేదీనతమను బెంగుళూరులో అరెస్టుచేసి మైసూరుకు తీసికొనిపోయిరి- మైసూరు ప్రజాప్రతినిధుల శాసనసభలోని ఒక సభ్యుడును వారినరెస్టుచేసినారట

బీహారు కాంగ్రెసు ముసల్మానుల కట్టు

బీహారు రాష్ట్రములో కాంగ్రెసు ముసల్మానులు అందరును కలిసి ఒకకట్టుగా ఏర్పడుచున్నారు కాంగ్రెసు ముసల్మానుల అభిప్రాయము కాంగ్రెసులో చెల్లునట్లు చేయుటయును, ప్రజాభిప్రాయమును జాతీయాభిప్రాయమునకు అనుగుణముగానుండునట్లు చేయుటయును ఈ కట్టుయొక్క ఉద్దేశ్యములు ఈక్రొత్తకట్టును స్థాపించినవారు మహమ్మద్ జహీర్ గారు వీరు శాసనసభయందుగ లెజిస్లేటివుకౌన్సిలులో సభ్యులు, అఖిలభారత కాంగ్రెసు పరిషత్తులో సభ్యులు వీరికేగాక మౌలానా ... ఈ క్రొత్తకట్టునకు సైదుఖాన్ అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్, అసఫ్అలీ సాహెబ్ మహమ్మదు ఇబ్రహీం (పూర్వపు సంయుక్త రాష్ట్రకాంగ్రెసుమంత్రి) డాక్టరు సయ్యదు మహమూద్ మున్నగు ముస్లిం కాంగ్రెసు ముఖ్యులతో ఆలోచనలు జరుపుచున్నారు-ఈ క్రొత్తకట్టు మొదట బీహారు రాష్ట్రములో ప్రారంభమగును తర్వాత ఇదియే అఖిలభారత సంస్థ కావచ్చును

జిన్నా గారితో రాజకీయ సంస్కరణాధికారి సంభాషణ

భారతప్రభుత్వ రాజకీయ సంస్కరణాధికారి హెచ్-వి-హాడ్సన్ గారు నవంబరు౫వ తేదీ ఉదయము జిన్నా గారితో క్రొత్తఢిల్లీలో సంభాషించిరి- రాజకీయ సంస్కరణములనుగురించి సంభాషించిరి మరియు వారు సర్ తేజబహదర్ సప్రూ గారిని ఇతర మితవాది నాయకులను కలిసి సంభాషించిరి-ఇప్పుడు మదరాసు రాష్ట్రమునకు పోయి అక్కడి నాయకులతో సంభాషించదలచి యున్నారు

జి. రఘునాథ్ మల్

బ్యాంకర్

అబిద్ రోడు హైదరాబాదు-దక్కను.

అన్నిరకముల బ్యాంకు వ్యవహారములు నరసముగు పద్ధతులలో జరుపబడును

బ్రాంచీలు — కేష్మెన్టైటు సికింద్రాబాదు. పత్తర్ ఘట్టి షాహనరాబాదు

ప్రజలనమ్మకమే

'ఓరియంటల్' ను

భారతీయ భీమాకంపెనీలలో అగ్రస్థానమునాక్రమింపజేసినది

అమలులోయున్న పాలసీలు 31-12-40 తేదివరకు రూ 83 కోట్లకు పై

ఆస్తులు	...	"	రూ 27¼ కోట్లు
సంవత్సరాదాయము		"	దాదాపు4¼ కోట్లు

భీమాయందుత్తమమైన పద్ధతులను తెలిసికొనుటకు మాప్రాస్పెక్టస్ కొరకు వ్రాయుడు.

బ్రాంచి సెక్రటరీ

ఓరియంటల్

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ఎష్యూరెన్సుకం-లిమిటెడ్

సరస్వతివిలాస్, లక్ష్మీరోడ్, పూనా సిటీ

లేక

చీఫ్ యిన్స్పెక్టర్

నెం- 2986, గుల్బాగ్, అబిద్ రోడ్ హైదరాబాద్-దక్కన్

హెడ్డాఫీసు-బొంబాయి   ఇండియాలో స్థాపితము 1874

వసంతకుసుమాకరం

మధుమేహము (Diabetes)

అతిమూత్రము.రాచకురుపులు.మొదలగు

సకలమేహవ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

తులం.కల్లా రు.రు 20/-

వేంకటేశ్వరఆయుర్వేదనిలయము

చింతలూరు.

బ్రాంచి:-సికింద్రాబాద్.6 26.కింగ్సువే

ఉన్న ఒక్క కుమారుని మీద కూడ శ్రద్ధ లేకుండెను

డాక్టరు వద్ద

ప్రతి రాత్రి హార్లిక్స్ సేవన చైతన్యము చేకూర్చినది

తదనంతరము

డాక్టరు మాటమీద హార్లిక్సును సేవించుటకు ప్రారంభించినదాదిగా మావారు ... ఇప్పుడు ... ఎంతో సమయముతో ... గోవిందుడు బడిలో ...

జబ్బుగా ఉన్నప్పుడు, బలహీనకాలమునందు, ఎల్లప్పుడు అలసట చెందిన, మనస్సు ... లేక పోయిన

హార్లిక్స్ సేవించుడు

మిమ్ములను "ఉదయపు అలసట" నుండి రక్షించును మీరు సుఖనిద్ర చెందెదరు, ఉత్సాహముతో ఉండెదరు కోల్పోయిన చైతన్యమును త్వరలో సంపాదించెదరు

H 1634

చందా వివరము

౧ సంవత్సరమునకు రు 6
౬ మాసములకు రు 3
బ్రిటిషిండియాలో
సం॥ చందా
రు-౮-౦ కల్దారు.
పాతపత్రికలకు
వెల ప్రత్యేకము.

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

THE ONLY
POPULAR PAPER
THAT REACHES
The masses
in the Dominions

BEST MEDIUM
for
Advertisement.

Volume 16 **Hyderabad-Dn** **Thursday 13th November 1941** **Number 53**

ఇత్తెహాదువారి కోరికలు

మహామాత్యుల వేరజాబులు వ్రాసివేయుట

హైద్రాబాదులోని ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీన్ సంఘమువారు త్రిమాసచింతచేసిన బహద్దరుయారుజంగు బకీగారి అధ్యక్షతలో ఒకపెద్ద ప్రణాళికసిద్ధముచేసి హైద్రాబాదురాష్ట్రి మహామాత్యుల [సదరేఆజం] కు పంపుకొన్నారు. అదే యిటివలగా-

"మా ఇత్తెహాదు సంఘము రాష్ట్రమంతటను అల్లుకొన్నది. ౪౦౦ శాఖలకుపైగా ఉన్నది. అసఫియా ఇస్లామియాసల్" ముసల్మానుల ఏకైక ప్రాతినిధ్యసమాజమిదే!

రాష్ట్రములో మార్పులు కావలసిన విషయాలు చాలాచాలా వున్నవి. రాష్ట్రముకా అభివృద్ధిమార్గప్రారంభదశలో నేఉంది.

"నేను [వకీలు॥ యారుజంగు] లాతూరులో చెప్పినమాటలను మీముందుంచాగా ఆలోచించుకొని యాప్రకింది విధముగా తమకు [మహామాత్యులకు] తెలుపుకొనవైనది.

[౧] పెద్దపెద్ద ఉద్యోగులు ఆదాయంలో ఎక్కువభాగాన్ని తినివేస్తున్నారు. వారిజీతాలు తగ్గించండి. వారిఅలవెన్సులు భత్యాలుకోసివేయండి, అనవసరమైన ఉద్యోగులను ఎత్తివేయండి. పనికిరాని చేర్పులను మానివేయుండి ప్రభుత్వవ్యయముతగ్గించవలెను-

[౨] అర్హులైన రాజభక్తిగలవారికి ఉద్యోగాలియ్యవలెను పెన్షనుకాలమువచ్చినవారికి ఉద్యోగకాలపుపొడిగింపకూడదు. ఎవరికిబట్టితేవారికి తటాయించ ఎవరును ఎత్తైన దాటించి హైకోర్టుగారీయకూడదు- క్రమప్రకారము అభివృద్ధియిప్పించవలెను-

[౩] రాష్ట్రాభివృద్ధి శాఖయొకటి ప్రత్యేకముగా స్థాపించవలెను-

(౪) గ్రామాలఅభివృద్ధిఅవసరం అందుచేత వతన్ దార్‌పద్ధతినిపూర్తిగా రద్దుచేయవలెను- వారిస్థానములో జీతాలుపొందే అర్హులైన సేగేదార్లనుఏర్పాటుచేయవలెను. అట్టిఉద్యోగులను ఒక ఊరినుండి ఇంకొకఊరికిమార్చుచూఉండవలెను- ఇట్లుచేయుటలో ప్రభుత్వానికి ఎక్కువద్రవ్య నష్టంకలుగుతుంది- అట్లు కలిగినను వారు దానిని భరించవలసినదే.

[౫] [illegible] పండ్లు [illegible] సిద్ధముచేసి రాష్ట్రాభివృద్ధి కావించవలెను- గృహపరిశ్రమలకు సహాయముచేయవలెను- పరిశ్రమశాలలు స్థాపించవలెను. [illegible] నుండి రైతులను వదిలించవలెను. అప్పులపాలైన రైతులు [illegible] ముక్తులను చేయవలెను.

[౬] రైతులపన్నుల భారం తగ్గించవలెను. సహకారసంఘముద్వారా రైతులు విత్తనంపనులు [illegible] సహాయముచేయవలెను. [illegible] జాగీరులలో భూములులేని వారికి ప్రభుత్వమువారు భూములనిచ్చి వారికి వ్యవసాయములకు సహాయముచేయవలెను-

[౭] [illegible] అవ్వుడు అర్హతకు [illegible] అను విషయాన్ని విచారించుకొని అర్హతప్రకారం [illegible] విధంగా నియామకము చేయవలెను

(౮) అంటరానివారిలో మార్పు అభివృద్ధి కావలెనని ఈఇత్తెహాదువారు ఎల్లప్పటికినిచాలా అభిమానముతో చర్చించుచూవచ్చినారు వీరికివిద్యాభివృద్ధిని కలిగించవలెను. వీరికి సమాజహక్కులుకలిగించవలెను. ఇతరసంఘాల కేహక్కులు కలవో అవన్నీ వీరికి ఉండవలెను.

[౯] ముసల్మానులకు దత్తుతీసుకొను అధికారం ఉండవలెను- అట్లులేనిచో దిక్కులేనివారి ఆస్తి ముసల్మాను సంఘపుఆస్తిగాఏర్పాటు చేయవలెను- తెవునిచుండిదిగివచ్చిన తమగ్రంథప్రకారము మతవ్యాప్తిచేయుటకు ప్రతివానికి అధికారముండవలెను-

(౧౦) వ్యవసాయమును పరిశ్రమలను ఇతరలాభకారులగు వృత్తులను ముసల్మానులకు నేర్పించి అన్నివిధములైన సౌకర్యాలు వారికికలిగించవలెను. ముసల్మానులకొరకు ఒకప్రత్యేక మూలనిధిని ప్రత్యేకించియుంచవలెను. దానితో ముసల్మానులకు లాభకరములగు వ్యవహారాలలో సహాయముచేయవలెను. ముసల్మానులనుండి "జకాత్"ధర్మాదాయములు తప్పనివిధిగావసూలగునట్లు శాసనముచేయవలెను

స్థానికవార్తలు

ఇకముందు హైద్రాబాదు రేడియోనుండి అరబీభాషలోకూడా ప్రచారం జరుగును.

... ...

హైద్రాబాదు బాలేహంకుమగు [మంత్రిసభ] యొక్క మదద్గారుపదవిని నబీగులాం అలంబర్దారుగారు స్వీకరించినారు.

... ...

మంత్రిసభఇకముందు ప్రతివారంతప్పకుండా సమావేశమగునట్లును ఇదికొన్ని చిల్లర మార్పులు చేయుచున్నట్లును తెలియవచ్చుచున్నది-

... ...

కే-వీ- రెడ్డిగారికిని గణేశకాశీనాథశాస్త్రిగారికిని శాశ్వతవకాలతుపట్టాను హైద్రాబాదు హైకోర్టువారు ప్రసాదించినారు-

... ...

బన్సీలాల్ వ్యాస్ అనుఆర్యసమాజ నాయకులు [illegible] రాయిబలిదానదినము హైద్రాబాదు ప్రభుత్వము సెలవులేకుండా ధూల్‌పేటలో సభచేసి కఠినమైనమాటలతో ఉపన్యసించినందున న్యాయస్థానములో విచారించి ఆరునెలలు జయిలుశిక్ష విధించిరి-

... ...

ఉస్మానియావిద్యాపీఠ పూర్వవిద్యార్థిసంఘమువారు వార్షికోత్సవముచేసి ఛత్తారీనవాబుగారిని విందుకాహ్వానముచేసిరి- ఆసందర్భములో మహామాత్యులుంగారు హైద్రాబాదువిద్యార్థులను రాష్ట్రప్రజలను శ్రీప్రభువును ప్రశంసించిరి- మ-ఘ-వ నిజాంప్రభువుగారి ఆరోగ్యానికై పానముచేసిరి-

---

ఖురానుకు విరుద్ధమగు చర్యలను శాసనమూలమున నిషేధించవలెను-

తెలుగుతెరకు "జమిని"వారి వెలుగు కానుక.

జీవన్ముక్తి

"జమిని" స్టుడియోలో, "జమిని"వారు అమితవ్యయవిజ్ఞాన శిల్పప్రజ్ఞలతో సృష్టించిన టాకీయిదే! యింకారాలేదే! అని యెదురుచూచే ఆంధ్రలోకానికి ఆనందం కలిగించే "జీవన్ముక్తి" వచ్చుచున్నది.

సర్వజీవులకు ముక్తిని జ్ఞాపకంచేయు నిరుపమానశక్తి, జీవన్ముక్తి!

"కవితా కౌముది" జంటలో జీవం! సూరిబాబు, రాజరత్నాల గానంలో జీవం! కమలాకుమారి భక్తిలో జీవం! [illegible] జీవం! మాస్టర్ విశ్వం పాటల్లో, మాటల్లో జీవం! రాజసుధ పూర్వాచార పరాయణర్వ మూర్ఖత్వాల్లో జీవం! పరమానందాయి శిష్యులచేష్టల్లో జీవం! "శివ" పాతివ్రత్య త్యాగాల్లో జీవం! అన్నివిధములజీవం ఉట్టిపడేచిత్రరాజం జీవన్ముక్తి.

"జీవన్ముక్తి"లో ఇ. యస్. కమలాకుమారి.

ఆంధ్రదేశం అన్ని ముఖ్యపట్టణాల్లో విడుదలను.

ఆంధ్ర కళ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, చెమిరియాటాకీస్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, బెజవాడ.

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn. Editor S. Prathapa Reddy B. A. B. L